



VAN DE AUTEUR VAN
De schaduw van de wind

CARLOS
RUIZ ZAFÓN
MARINA



SIGNATUUR

Over het boek

Vijftien jaar later is de herinnering aan die dag bij mij teruggekomen. Ik heb de jongen gezien die in de nevel van station Francia ronddoelde en de naam van Marina lichtte opnieuw op als een verse wond. Allemaal bewaren we een geheim op de zolder van de ziel, achter slot en grendel. Dit is het mijne.

In mei 1980 verdwijnt de 15-jarige Oscar Draï plotseling van school in de oude stad van Barcelona. Zeven dagen en nachten weet niemand waar hij uithangt ...

Zijn verhaal begint in het oude stadshart van Barcelona, waar hij Marina en haar vader Germán Blau, een portretschilder, ontmoet. Marina neemt Oscar mee naar een kerkhof, om getuige te zijn van een macaber ritueel dat elke vierde zondag van de maand plaatsvindt. Precies om tien uur 's ochtends verschijnt een koets, getrokken door zwarte paarden. Er stapt een vrouw uit, in het zwart gekleed, haar gezicht gesluierd, met in haar gehandschoende handen één enkele roos. Ze loopt naar een grafsteen die geen naam vermeldt, maar waarop alleen een mysterieuze afbeelding van een zwarte vlinder met opengeslagen vleugels te zien is.

Als Oscar en Marina besluiten haar te achtervolgen, begint een reis die hen naar de hoogtepunten van een vergeten, naoorlogs Barcelona leidt, een wereld vol aristocraten en actrices, uitvinders en magnaten, en een duister geheim dat op hen wacht in het mysterieuze labyrint onder de straten van de stad.

De pers over het boek/de auteur

'Je zult *Marina* met adembenemende snelheid lezen.'

– *Denglers-buchkritik.de*

Over de auteur

Carlos Ruiz Zafón (1964, Barcelona) brak internationaal door met zijn roman *De schaduw van de wind*, waarvan er vele miljoenen over de toonbank gingen. Daarvoor was hij in Spanje al geen onbekende vanwege zijn vier YA-romans, waarvan nu de laatste in het Nederlands verschijnt: *Marina*.

Van dezelfde auteur

De schaduw van de wind
Het spel van de engel
De gevangene van de hemel

YOUNG ADULT

De Nevelprins
Het Middernachtspaleis
Septemberlichten

Wilt u op de hoogte worden gehouden van de romans en literaire thrillers van uitgeverij Signatuur? Meldt u zich dan aan voor de literaire nieuwsbrief via onze website www.uitgeverij-signatuur.nl.

Carlos Ruiz Zafón

Marina

Vertaald door Nelleke Geel



SIGNATUUR

2013

Carlos Ruiz Zafón, 1999

© Dragonworks, S.L.

Oorspronkelijke titel: Marina

Vertaald uit het Spaans door Nelleke Geel

© 2013 uitgeverij Signatuur, Utrecht en Nelleke Geel

Alle rechten voorbehouden.

Omslagontwerp: Wil Immink Design, naar het ontwerp van
Kid-ethic.com

Omslagfoto: © Kid-ethic.com

Typografie: Pre Press Media Groep, Zeist

ISBN gebonden editie 978 90 5672 355 2

ISBN e-book 978 90 449 7085 2

NUR 302

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden veelevoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Voor zover het maken van reprografische veelevoudigingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16 h Auteurswet 1912 dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.reprorecht.nl). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie, Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

Voor Jaume Mateu Adrover, wiens naam vroeg of laat in een boek moest eindigen, en voor Antonio Verdasca, wiens wijsheid er meer dan een zou kunnen vullen.

Beste lezer,

Ik heb altijd geloofd dat iedere schrijver, of hij dit nu wil toegeven of niet, een paar lievelingsboeken binnen zijn oeuvre heeft. Deze voorliefde heeft zelden iets te maken met de intrinsieke literaire waarde van het boek, of het succes dat het oogstte, als daar al sprake van was. Het is nu eenmaal een gegeven dat je meer van sommige nakomelingen houdt dan van andere. Van alle boeken die ik ooit heb gepubliceerd sinds ik in het prehistorische jaar 1992 dit vreemde beroep van romanschrijver koos, blijft *Marina* een van mijn favorieten.

Ik schreef de roman in Los Angeles, in 1996 en 1997. Ik was toen begin dertig en begon te vermoeden dat wat romantici de 'eerste jeugd' noemen, me langzaam maar zeker door de vingers begon te glijpen. In die tijd had ik al drie Young Adult-romans gepubliceerd, maar al snel nadat ik aan *Marina* was begonnen, wist ik dat dit het laatste boek zou zijn dat ik in dit genre zou schrijven. Naarmate het schrijven vorderde, kreeg het hele verhaal een sfeer van afscheid en tegen de tijd dat ik het afrondde, voelde ik dat iets in mij, iets wat ik tot op de dag van vandaag niet kan verklaren maar nog elke dag mis, voor altijd was achtergebleven op die pagina's. Misschien zijn we, zoals *Marina* eens tegen Oscar zei, gedoemd om ons te herinneren wat nooit écht is gebeurd.

Veilige reizen,
Carlos Ruiz Zafón

Marina zei me eens dat we ons alleen herinneren wat nooit is gebeurd. Er zou een eeuwigheid voorbijgaan voor ik die woorden begreep. Maar het is beter dat ik begin bij het begin, wat in dit geval het einde is.

In mei 1980 verdween ik een week lang van de wereld. Gedurende zeven dagen en nachten wist niemand waar ik was. Vrienden, kameraden, docenten en zelfs de politie begonnen een verwoede zoektocht naar deze wegloper, van wie sommige al dachten dat hij dood was, of in een vlaag van verstandsverbijstering ronddwaalde door straten met een slechte naam.

Een week later meende een politieman in burger de wegloper te herkennen; de beschrijving klopte. De jongen doolde door station Francia als een verloren ziel in een uit ijzer en nevel opgetrokken kathedraal. De agent kwam naar me toe, hij leek zo uit een roman *noir* te zijn gestapt. Hij vroeg of mijn naam Oscar Draï was en of ik de jongen was die spoorloos uit het internaat was verdwenen. Ik knikte met op elkaar geperste lippen. Ik herinner me de weerspiegeling van de stationskoepl in zijn brillenglazen.

We gingen op een bankje op het perron zitten. De politieman stak bedaard een sigaret op. Hij liet hem branden zonder hem naar zijn lippen te brengen. Toen zei hij dat er heel veel mensen waren die me heel veel vragen wilden stellen waarop ik maar beter goede antwoorden kon hebben. Ik knikte weer. Hij nam me aandachtig op. 'Soms is de waarheid vertellen geen goed idee, Oscar,' zei hij. Hij gaf me wat kleingeld en droeg me op mijn mentor op het internaat te bellen. Dat deed ik. Hij wachtte tot ik het telefoontje had gepleegd. Toen gaf hij me

geld voor een taxi en wenste me veel geluk. Ik vroeg waarom hij wist dat ik niet opnieuw zou verdwijnen. Hij keek me lang aan. 'Alleen mensen die ergens heen kunnen, verdwijnen,' antwoordde hij slechts. Hij vergezelde me naar de straat en nam daar afscheid, zonder me te vragen waar ik was geweest. Ik zag hem wegllopen over de Paseo de Colón. De rook van zijn brandende sigaret volgde hem als een trouw hondje.

Die dag boetseerde de geest van Gaudí onmogelijke wolken in de hemel, tegen een blauw dat pijn deed aan je ogen. Ik nam een taxi naar het internaat, waar me vermoedelijk het executiepeloton opwachtte.

Vier weken werd ik bewerkt door leraren en schoolpsychologen om mijn geheim prijs te geven. Ik loog en bood iedereen wat hij of zij wilde horen of wat hij of zij acceptabel vond. Mettertijd probeerden ze te doen alsof ze die episode waren vergeten. Ik volgde hun voorbeeld. Nooit heb ik aan iemand de waarheid verteld over wat er was voorgevallen.

Ik wist toen nog niet dat de oceaan van de tijd vroeg of laat alle herinneringen terugbrengt die we erin hebben begraven. Vijftien jaar later is de herinnering aan die dag bij mij teruggekomen. Ik heb de jongen gezien die in de nevel van station Francia ronddoelde en de naam van Marina lichtte opnieuw op als een verse wond.

Allemaal bewaren we een geheim op de zolder van de ziel, achter slot en grendel. Dit is het mijne.

1

Aan het eind van de jaren zeventig was Barcelona een fatamorgana van brede lanen en stegen, waarin een mens dertig of veertig jaar terug in de tijd kon reizen door slechts over de drempel van een portiek of een café te stappen. De tijd en het geheugen, geschiedenis en fictie, in deze betoverende stad versmolten alles met elkaar als aquarellen in de regen. Hier vormden kathedralen en uit fabels ontsprongen huizen in de naklank van niet langer bestaande straten het decor van deze geschiedenis.

Ik was in die tijd een jongen van vijftien die verkommerde tussen de muren van een internaat met de naam van een heilige, in de plooiën van de hoofdweg van Vallvidrera. In die dagen had de wijk Sarrià nog het aanzicht van een dorpje dat was gestrand aan de oevers van een modernistische metro-pool. Mijn school troonde hoog boven aan een straat die vanaf de Paseo de la Bonanova omhoog klom. Zijn monumentale façade gaf eerder de suggestie van een burcht dan van een school. Het hoekige, kleikleurige silhouet was een puzzel van torens, arcades en duistere zijvleugels.

De school stond midden in een citadel van tuinen, fonteinen, modderige vijvers, patio's en behekste pijnwouden. Eromheen stonden sombere gebouwen met daarin door spookachtige nevel bedekte zwembaden, griezelig stille sporthallen en sinistere kapellen waar afbeeldingen van heiligen glimlachten in de weerspiegeling van de altaarkaarsen. Het internaatgebouw was vier verdiepingen hoog, zonder de twee kelders mee te tellen en een niet-toegankelijke tussenverdieping waar de weinige priesters woonden die het vak van docent nog uitoefenden. De

kamers van de leerlingen bevonden zich op de vierde verdieping, aan grotachtige gangen. Eindeloze galerijen die altijd in het donker lagen, en die altijd een lugubere echo bewaarden.

Ik bracht mijn dagen dagdromend door in de aula's van deze immense burcht, wachtend op het wonder dat zich elke middag tegen halfzes voltrok. Op dat magische uur bekleedde de zon de ramen met vloeibaar goud. De bel kondigde het einde van de lessen aan en wij hadden tot het avondeten in de grote eetzaal bijna drie vrije uren tot onze beschikking. Het idee was die uren voor studie en spirituele reflectie te laten dienen. Ik kan me niet herinneren me ook maar één dag aan deze nobele taken te hebben gewijd.

Het was mijn favoriete moment. Ik stak de draak met de portierscontrole en trok eropuit om de stad te ontdekken. Ik zorgde ervoor net op tijd voor het avondeten in het internaat terug te zijn en slenterde door oude straten en lanen, terwijl het om me heen donker werd. Tijdens die lange wandelingen ervoer ik een bedwelmend gevoel van vrijheid. Mijn fantasie vloog hoog boven de gebouwen uit en steeg op naar de hemel. Gedurende een paar uur verdwenen de straten van Barcelona, het internaat en mijn naargeestige kamer op de vierde verdieping, en was ik, met maar een paar munten op zak, de meest gefortuneerde persoon van het universum.

Vaak voerde mijn weg me naar wat toen 'de wildernis van Sarrià' werd genoemd, in feite niets meer dan de aanduiding voor een verloren bos op een stuk niemandsland. De meerderheid van de oude stadsvilla's die ooit het noorden van de Paseo de la Bonanova omzoomden, stond nog steeds overeind, zij het als ruïnes. De straten rondom het internaat omlijnden een spookstad. Met klimop bedekte muren verzegelden de toegang tot verwilderde tuinen waarin monumentale residenties oprezen, door struikgewas en verwaarlozing in bezit genomen paleizen, waarin de herinnering leek te zweven als hardnekkige mist. Veel van die kasten van huizen wachtte de sloop, andere waren in de loop van de jaren geplunderd. In sommige, echter, woonden nog mensen.

Hun bewoners waren de vergeten telgen van geruïneerde geslachten. Mensen van wie de naam in vroeger tijden vaak breeduit in *La Vanguardia* verscheen, toen de tram als moderne uitvinding nog achterdocht wekte. Gegijzelden van hun zieltoegend verleden die weigerden hun zinkende schepen te verlaten. Bang dat als ze ook maar een stap buiten hun bouwvallige villa's zetten, hun lichamen in de wind tot as zouden vergaan. Als gevangenen kwijnden ze weg bij het licht van kandelabers. Soms, als ik haastig langs zulke traliehekken liep, meende ik door de vervelozelijken heen de wantrouwige blikken op me te voelen.

Op een middag, eind september 1979, besloot ik me op goed geluk in een van die met stadspaleizen bezaaide prachtstraten te wagen waar ik tot dat moment nog geen acht op had geslagen. De straat beschreef een bocht die eindigde bij een van de gebruikelijke traliehekken. Daarachter strekten zich de resten van een enorme oude tuin uit, aangetast door decennialange verwaarlozing. Tussen de vegetatie was het donkere silhouet te zien van een woning met twee verdiepingen, dat oprees achter een fontein van door de tijd met mos beklede beelden.

Het begon te schemeren en deze plek kwam me wat sinister voor, zo door een dodelijke stilte omhuld, waarin alleen de bries een woordloze waarschuwing fluisterde. Het werd me duidelijk dat ik me in een van de 'dode' zones van de wijk had begeven en ik besloot dat het maar het beste was om rechtsomkeert te maken en terug te gaan naar het internaat. Ik stond nog in tweestrijd tussen mijn morbide fascinatie voor deze vergeten plek en mijn gezonde verstand, toen ik twee glinsterende gele ogen zag oplichten in het halfduister, op mij gefixeerd als twee dolken. Ik slikte.

Voor het traliehek tekende zich onbeweeglijk de fluweelzachte, grijze vacht af van een kater, een musje in doodsnood in zijn bek. Er hing een zilverkleurig belletje om de nek van het beest. Zijn intense blik rustte een paar seconden op me. Toen draaide hij zich om en glipte tussen de ijzeren spijlen door. Ik zag hem, de mus op zijn laatste reis meenemend, ver-

dwijnen in de oneindigheid van dat vervloekte Eden.

De aanblik van het kleine, hooghartige en uitdagende roofdier intrigeerde me. Afgaand op zijn glanzende vacht en het belletje nam ik aan dat hij een eigenaar had. Misschien herbergde het huis wel meer dan de spoken van een verdwenen Barcelona. Ik kwam dichterbij en legde mijn handen om de dikke staven van het traliehek. Het metaal voelde ijzig aan en het laatste licht van de avondschemer liet het spoor opvlammen dat de bloeddruppels van de mus in die wildernis had achtergelaten – scharlakenrode parels die de weg door het labirint markeerden. Ik slikte nogmaals. Beter gezegd, dat probeerde ik, maar mijn mond was kurkdroog. Mijn hart bonkte in mijn slapen alsof het iets wist wat voor mij verborgen bleef. Toen voelde ik het hek onder mijn gewicht meegeven en begreep ik dat het helemaal niet afgesloten was.

Bij de eerste stap naar binnen bescheen de maan het bleke gelaat van de stenen engelen bij de fontein. Ze observeerden me. Ik stond als aan de grond genageld. Ik verwachtte dat die wezens van hun voetstuk zouden springen en in demonen met wolfsklauwen en slangentongen zouden veranderen. Niets van dat alles gebeurde. Ik haalde diep adem, overwoog de mogelijkheid om óf mijn verbeelding tot zwijgen te brengen óf, beter nog, mijn schuchtere verkenning van het terrein af te breken. Iemand anders nam de beslissing voor mij. Een hemels geluid overstroomde de duisternis van de tuin als een parfum. Ik hoorde hoe de contouren van de klanken tot een aria werden gevormd, op piano begeleid. Het was de mooiste stem die ik ooit had gehoord.

De melodie kwam me bekend voor, maar het lukte me niet haar te benoemen. De muziek kwam uit het huis. Gehypnotiseerd volgde ik haar spoor. Een dun schijfje licht ontsnapte uit de halfgeopende deur van een veranda met veel glas. Op een vensterbank op de eerste verdieping herkende ik de op mij gefixeerde ogen van de kater. Ik liep naar de verlichte veranda vanwaar die onbeschrijflijke klanken kwamen. De stem van een vrouw. Binnen knipperde de tere stralenkrans van hon-

derd kaarsen. Het schijnsel onthulde de gouden hoorn van een oude grammofoon, waarop een plaat draaide. Zonder na te denken over wat ik deed, liep ik de veranda op, geboeid door die in de grammofoonplaat gevangen sirene. Op de tafel waarop het apparaat stond zag ik een rond, glimmend object. Het was een vestzakhorloge. Ik pakte het op en onderzocht het in het kaarslicht. De wijzers stonden stil en de wijzerplaat was versplinterd. Het leek me van goud gemaakt en zo oud als het huis waarin ik me bevond. Een stukje verderop stond een grote leunstoel, met de rugleuning naar me toe gedraaid en tegenover een schoorsteen waarboven een portret in olieverf hing van een in het wit geklede vrouw. Haar grote grijze ogen, treurig en ondoorgrondelijk, beheersten de ruimte.

Plotseling werd de betovering verbroken. Een silhouet kwam uit de stoel overeind en draaide zich naar me toe. Een lange witte haardos en een stel gloeiende ogen glinsterden in het halfduister. Ik zag nog net hoe twee enorme witte handen zich naar me uitstrekten. Door paniek bevangen rende ik naar de deur, botste onderweg tegen de grammofoon aan en stootte hem om. Ik hoorde hoe de naald over de plaat kraste. Met een helse klaagzang brak de hemelse stem. Ik stormde de tuin in, voelde hoe die handen mijn hemd aanraakten, en met vleugels aan mijn voeten en de angst brandend in elke porie, rende ik de tuin door. Geen moment bleef ik staan. Ik rende en rende zonder achterom te kijken, tot een pijnscheut door mijn zij vlamde en ik besepte dat ik nog amper kon ademen. Inmiddels was het koude zweet me uitgebroken. De lichten van het internaat brandden een dertigtal meters verderop.

Ik glipte naar binnen door een deur bij de keukens die nooit bewaakt werd en sleepte me naar mijn kamer. De andere leerlingen moesten al een tijdje in de eetzaal zitten. Ik wiste het zweet van mijn voorhoofd en langzaam kreeg mijn hart zijn gewone ritme terug. Toen ik wat gekalmeerd was, werd er op de deur geklopt.

‘Oscar, tijd om naar beneden te komen voor het avondeten,’ klonk de stem van een van de mentoren, een rationalistische

jezuïet met de naam Seguí die het verfoeide om als politieagent te moeten optreden.

‘Ik kom eraan, pater,’ antwoordde ik. ‘Een momentje.’

Ik schoot in het reglementaire jasje en knipte het licht van de kamer uit. Door het venster zag ik het spook van de maan hoog boven Barcelona. Pas toen besefte ik dat ik nog steeds het gouden horloge in mijn hand had.

2

In de daaropvolgende dagen werden dat verduivelde horloge en ik onafscheidelijke vrienden. Ik nam het overal mee naartoe, ik sliep zelfs met het horloge onder mijn kussen, bevreesd dat iemand het zou vinden en me zou vragen hoe ik eraan kwam. Geen idee wat ik daarop zou moeten antwoorden. Ja, omdat je het niet gevonden hebt, maar gestolen, fluissterde een beschuldigende stem. De technische term is *diefstal en huisvredebreuk*, vulde diezelfde stem aan, een stem die om een of andere merkwaardige reden verdacht veel leek op die van de acteur die Perry Mason nasynchroniseerde.

Elke avond wachtte ik geduldig tot mijn kameraden sliepen om mijn schat te bestuderen. Zodra de stilte was ingetreden, onderzocht ik het horloge bij het licht van een zaklantaarn. Geen schuldgevoel ter wereld had mijn fascinatie voor de buit die mijn eerste avontuur in de 'ongeorganiseerde misdaad' had opgeleverd, kunnen laten verdampen. Het horloge was zwaar en leek van puur goud te zijn gemaakt. De kapotte wijzerplaat duidde op een klap of een val, die een einde had gemaakt aan het leven van het mechanisme en de wijzers voor eeuwig had bevroren in de tijd, drieëntwintig minuten na zessen. Op de achterkant was een inscriptie gegraveerd:

Voor Germán, uit wie het licht spreekt

K.A.

19-1-1964

Het horloge leek me een fortuin waard en de wroeging treuzelde niet om me te bezoeken. Die gegraveerde woorden ga-

ven me het gevoel een soort herinneringendief te zijn.

Op een regenachtige donderdag besloot ik mijn geheim met iemand te delen. Mijn beste vriend op het internaat had doordringende ogen en een nerveus temperament, die alleen op de afkorting JF reageerde, hoewel de twee letters weinig tot niets te maken hadden met zijn werkelijke naam. JF had de ziel van een anarchistische dichter en zo'n scherpe geest dat hij zich er vaak mee in zijn eigen tong sneed. Hij had een zwakke gezondheid en als iemand binnen een straal van een kilometer het woord 'microbe' uitsprak, dacht hij al een infectie te hebben opgelopen. Ik zocht een keer het woord 'hypochonder' voor hem op en maakte een kopie van de definitie.

'Ik weet niet of je het weet, maar jouw biografie staat in het Woordenboek van de Koninklijke Academie,' zei ik.

Hij bekeek de kopie en wierp me een giftige blik toe.

'Probeer maar eens te zoeken bij de i van "idiot" en je zult zien dat ik niet de enige beroemdheid ben,' kaatste hij terug.

Die dag knepen JF en ik er tijdens de middagpauze tussen-uit, naar de sinistere zaal voor officiële gelegenheden. Onze voetstappen in de hoofdgang wekten de echo van honderd op hun tenen lopende schaduwen. Twee harde lichtbundels vielen over het stoffige decor. We gingen in een van de lichtvlekken zitten, voor de rijen lege stoelen die versmolten in de duisternis. Het gefluister van de regen krabbelde op de ramen op de eerste verdieping.

'Vooruit,' gooide JF me voor de voeten, 'waarom al dit geheimzinnige gedoe?'

Zonder een woord te zeggen haalde ik het horloge tevoorschijn en reikte het hem aan. JF trok zijn wenkbrauwen op en taxeerde het object. Toen gaf hij het me met een geïntrigeerde blik terug.

'Wat denk je?' vroeg ik.

'Het lijkt me een horloge,' antwoordde JF. 'Wie is die Germán?'

'Ik heb geen flauw idee.'

Vervolgens vertelde ik hem tot in detail van mijn avontuur

een tijdje terug in dat krakkemikkige grote huis. JF luisterde naar mijn versie van de feiten met het geduld en de bijna wetenschappelijke aandacht die zo kenmerkend voor hem waren. Toen ik klaar was met mijn verhaal, leek hij het te wegen voor hij zijn eerste indrukken uitte.

‘Dus je hebt het gestolen,’ concludeerde hij.

‘Dat is niet de kwestie,’ wierp ik tegen.

‘Je zou moeten kijken wat Germáns mening daarover is,’ vond hij.

‘Die Germán is vermoedelijk al jaren dood,’ bracht ik zonder veel overtuiging naar voren.

JF wreef over zijn kin.

‘Ik vraag me af wat het Wetboek van Strafrecht zegt over ontvreemding met voorbedachten rade van persoonlijke objecten en horloges met inscripties ...’ zei mijn vriend.

‘Voorbedachte raad, wat een flauwekul,’ protesteerde ik. ‘Het gebeurde allemaal heel plotseling, ik had geen tijd om na te denken. Toen ik merkte dat ik het horloge nog had, was het al te laat. Jij zou in mijn plaats hetzelfde gedaan hebben.’

‘In jouw plaats zou ik een hartstilstand hebben gekregen,’ zette JF de puntjes op de i, meer een man van woorden dan van daden. ‘Ervan uitgaand dat ik zo stom zou zijn geweest om een helse kater te volgen en dat huis binnen te gaan. Joost mag weten wat voor ziektekiemen je van zo’n beest kunt oplopen.’

We bleven een tijdje zwijgend zitten, luisterend naar de verre ruis van de regen.

‘Nou ja,’ concludeerde JF, ‘wat gebeurd is, is gebeurd. Je denkt er niet over om terug te gaan, toch?’

Ik glimlachte.

‘Niet in mijn eentje.’

De ogen van mijn vriend werden groot als schoteltjes.

‘O nee! Geen haar op mijn hoofd!’

Nog diezelfde middag, na de lessen, slopen JF en ik het internaat uit via de deur bij de keukens en sloegen de geheimzinnige weg in die naar het deftige huis leidde. Het plaveisel

was overdekt met plassen en gebladerte. Een dreigende hemel hing boven de stad. JF, die zich met gemengde gevoelens bij me gevoegd had, zag nog bleker dan gewoonlijk. De aanblik van die plek, gevangen in het verleden, deed zijn maag, zoals hij zei, ineenkrimpen tot de grootte van een knikker. De stilte was oorverdovend.

‘Ik geloof dat het beter is dat we rechtsomkeert maken,’ mompelde hij, terwijl hij een paar stappen achteruit deed.

‘Wees nou niet zo’n bange haas.’

‘Mensen zien nooit de waarde van hazen. Zonder die beestjes waren er geen paaseieren en ...’

Ineens dwarrelde het geluid van een belletje mee met de wind. JF verstomde. De gele ogen van de kater staarden ons aan. Plotseling siste hij als een slang, terwijl hij zijn klauwen liet zien. De haren op zijn rug gingen recht overeind staan en zijn bek liet dezelfde scherpe tanden zien die een paar dagen terug het leven uit een mus hadden gebeten. Een verre bliksem ontstak een waaier van licht aan de hemel. JF en ik wisselden een blik.

Vijftien minuten later zaten we op een bank bij de vijver van het internaatsklooster. Het horloge bevond zich nog steeds in mijn jaszak. Zwaarder dan ooit.



Daar bleef het de rest van de week zitten, tot zaterdagochtend. Kort voor de dageraad werd ik wakker met de vage sensatie gedroomd te hebben van de in de grammofoon gevangen stem. Buiten ontvlamde Barcelona in scharlakenrode tonen, een bos van antennes en platte daken. Ik sprong uit bed en zocht het vervloekte horloge dat mijn bestaan de afgelopen dagen had beheerst. We keken elkaar aan. Uiteindelijk wapende ik me met de vastbeslotenheid die we alleen vinden als we ons

met krankzinnige taken geconfronteerd zien en ik besloot een einde te maken aan de situatie. Ik ging het horloge teruggeven.

Stilletjes kleepte ik me aan en sloop op mijn tenen door de donkere gang van de vierde verdieping. Tot tien of elf uur zou niemand mijn afwezigheid opmerken. Tegen die tijd verwachtte ik al terug te zijn.

Buiten lagen de straten onder die troebele paarse deken die de ochtenden in Barcelona omhult. Ik volgde de weg naar beneden tot aan de Calle Margenat. Om mij heen ontwaakte Sarriá. Laaghangende wolken veegden over de wijk en vingden het eerste licht in een gouden stralenkrans. De gevels van de huizen schemerden tussen de laatste resten nevel en dor blad door, dat doelloos dwarrelde.

Ik deed er niet lang over om de straat terug te vinden. Even bleef ik staan om de stilte in me op te nemen, die merkwaardige vrede die in dat verloren hoekje van de stad heerste. Het was of de wereld mét het horloge in mijn broekzak stil was blijven staan, toen ik achter me een geluid hoorde.

Ik draaide me om en had een visioen dat regelrecht uit een droom kwam.

3

Langzaam dook er een fiets op uit de nevel. Een meisje in Leen witte jurk kwam me heuvelopwaarts tegemoet fietsen. In het indirecte licht van de dageraad waren door het katoen de omtrekken van haar lichaam te zien. Lang honingkleurig haar golfde om haar gezicht. Roerloos, als een halfverlamde idioot, bleef ik staan en keek toe hoe ze dichterbij kwam. Op een paar meter afstand stopte de fiets. Mijn ogen – of mijn fantasie – vermoedden de contouren van slanke benen die afstapten. Mijn blik gleed omhoog langs de jurk die uit een schilderij van Sorolla leek te zijn ontsnapt, en stopte bij haar ogen, van zo'n diep grijs dat je erin zou kunnen vallen. Die ogen rustten op mij met een sarcastische blik. Ik glimlachte en trok mijn beste stomme gezicht.

‘Jij moet die van het horloge zijn,’ zei het meisje op een toon die paste bij haar felle blik.

Ik schatte dat ze mijn leeftijd moest hebben, misschien één jaar ouder. De leeftijd van een vrouw raden was voor mij een kunst of een wetenschap, nooit zomaar een tijdverdrijf. Haar huid was zo licht als haar jurk.

‘Woon je hier?’ stamelde ik, terwijl ik op het hek wees. Ze knipperde slechts. Haar ogen doorboorden me met zo'n woe-de dat ik er een paar uur over zou doen om te beseffen dat ze het meest oogverblindende wezen was dat ik in mijn leven had gezien of hoopte te zien. Maar dat is een ander verhaal.

‘En wie ben jij dat je dat vraagt?’

‘Ik veronderstel dat ik die van dat horloge ben,’ deed ik een gok. ‘Ik heet Oscar. Oscar Drai. Ik ben gekomen om het terug te geven.’

Zonder haar de tijd te gunnen om te antwoorden, haalde ik het uit mijn jaszak en overhandigde het haar. Het meisje hield mijn blik ettelijke seconden vast voor ze het aanpakte. Daarbij zag ik dat haar hand zo wit was als sneeuw en dat ze aan haar ringvinger een gouden ring droeg.

‘Het was al stuk voor ik het meenam,’ legde ik uit.

‘Het is al vijftien jaar stuk,’ murmelde ze zonder me aan te kijken.

Toen ze eindelijk opkeek, monsterde ze me van top tot teen, alsof ik een oud meubelstuk was dat getaxeerd moest worden. Iets in haar ogen zei me dat ze niet al te veel waarde hechtte aan mijn hoedanigheid van dief; waarschijnlijk plaatste ze me in de categorie sukkel of ordinaire domoor. De uitdrukking op mijn gezicht, van iemand die visioenen ziet, werkte ook niet mee. Ze trok een wenkbrauw op terwijl ze tegelijkertijd raadselachtig glimlachte en gaf me het horloge weer terug.

‘Jij hebt het meegenomen, dus jij geeft het weer terug aan de eigenaar.’

‘Maar ...’

‘Het horloge is niet van mij,’ verklaarde ze. ‘Het is van Germán.’

Het noemen van die naam riep het beeld op van het reusachtige silhouet met de witte manen dat me destijds had betrupt in de galerij van het grote huis.

‘Germán?’

‘Mijn vader.’

‘En jij bent ...?’

‘Zijn dochter.’

‘Ik bedoelde je naam.’

‘Ik weet heel goed wat je bedoelde,’ antwoordde het meisje.

Zonder verdere plichtplegingen stapte ze weer op haar fiets en reed door het hek de tuin in. Voor ze in de tuin verdween, draaide ze zich kort om. Die grijze ogen lachten me hartelijk uit. Ik zuchtte en volgde haar. Een oude bekende heette me welkom. De kater bekeek me met zijn gebruikelijke dedain. Was ik maar een dobermann.

Ik liep door de tuin, in gezelschap van de kater, en baande me een weg langs planten en struiken tot ik bij de fontein met de cherubijnen was. De fiets leunde ertegenaan en de eigenares haalde net een tas uit de mand aan het stuur. Het rook naar vers brood. Het meisje pakte een fles melk uit de tas en knielde om een schoteltje te vullen dat daar op de grond stond. Het dier schoot als een duveltje uit een doosje naar zijn ontbijt. Het leek een dagelijks ritueel te zijn.

‘Ik dacht dat hij uitsluitend weerloze vogeltjes at,’ zei ik.

‘Hij jaagt er alleen op. Hij eet ze niet. Kwestie van territorium,’ legde ze uit alsof ze het tegen een kind had. ‘Wat hij echt lekker vindt is melk. Nietwaar, Kafka, je houdt van melk, hè?’

Als teken van instemming likte de kafkaëske kater zijn poten. Ze glimlachte warm, terwijl ze zijn flanken streelde. Daarbij tekenden zich in de vouwen van haar dunne jurk haar spieren af. Op het moment dat ik haar verlekkerd stond te bekijken, keek ze op.

‘En jij? Heb jij ontbeten?’ vroeg ze.

Ik schudde mijn hoofd.

‘Dan zul je wel trek hebben. Domoren hebben altijd trek. Kom binnen en eet wat. Het zal je goeddoen om iets in je maag te hebben als je Germán gaat uitleggen waarom je zijn horloge hebt gestolen.’



De keuken was een grote ruimte aan de achterkant van het huis. Mijn onverwachte ontbijt bestond uit croissantjes, die ze had gehaald bij banketbakkerij Foix, op de Plaza Sarriá. Ze serveerde me een enorme kop koffie verkeerd en ging toen tegenover me zitten, terwijl ik gulzig het feestmaal naar binnen werkte. Ze bekeek me alsof ze een hongerige bedelaar in huis had gehaald, met een mengeling van nieuwsgierigheid,

medelijden en argwaan. Zelf at ze geen kruimel.

‘Ik had je hier al eens gezien,’ zei ze zonder haar blik een seconde af te wenden. ‘Jij en dat kleine ventje met het verschrikte gezicht. Jullie steken vaak de straat hierachter over wanneer ze jullie loslaten uit het internaat. Soms ben je alleen en ben je verstrooid aan het neuriën. Ik durf er wat om te verwedden dat jullie de grootste lol hebben in die kerker ...’

Ik stond op het punt om iets snedigs terug te zeggen toen een enorme schaduw als een inktvlek over de tafel viel. Mijn gastvrouw keek op en lachte. Ik bleef onbeweeglijk zitten, met een mond vol croissant en een hartslag als van een stel castagnetten.

‘We hebben bezoek,’ kondigde ze geamuseerd aan. ‘Papa, dit is Oscar Draï, amateurhorlogedief. Oscar, dit is Germán, mijn vader.’

Ik slikte alles in één keer door en draaide me langzaam om. Voor me verhief zich een gestalte die mij reusachtig voorkwam. De man droeg een wollen pak, met vest en strikje. Een keurig netjes naar achteren gekamde witte haardos viel over zijn schouders. Een grijze snor sierde een hoekig gezicht met donkere, droevige ogen. Maar wat hem werkelijk definieerde, waren zijn handen. Witte engelenhanden, met dunne, eindeloos lange vingers. Germán.

‘Ik ben geen dief, meneer ...’ wist ik nerveus uit te brengen. ‘Voor alles is een verklaring. Als ik het waagde uw huis binnen te gaan, is het omdat ik dacht dat het leegstond. Eenmaal binnen wist ik niet wat me overkwam, ik hoorde die muziek, nou ja, nee, of nou ja, wél. Het was niet mijn bedoeling om het mee te nemen, ik zweer het u, maar ik schrok en voordat ik in de gaten had dat ik het horloge nog had, was ik al ver weg. Dat wil zeggen, ik weet niet of ik me duidelijk uitdruk ...’

Het meisje grijnsde boosaardig. Germáns ogen blikten in de mijne, donker en ondoorgrondelijk. Ik graaide in mijn jaszak en gaf hem het horloge, verwachtend dat de man elk moment in geschreeuw kon uitbarsten en zou dreigen de politie te bellen, de guardia civil én de kinderrechter.

‘Ik geloof u,’ zei hij vriendelijk en hij pakte het horloge aan, waarna hij bij ons aan tafel kwam zitten.

Zijn stem was zacht, bijna onhoorbaar. Zijn dochter gaf hem een bord met twee croissants erop en een kop koffie verkeerd zoals ik ook had gekregen. Daarbij kuste ze hem op het voorhoofd en Germán omhelsde haar. Ik sloeg ze gade in het heldere licht dat door de ramen naar binnen viel. Het gezicht van Germán, dat ik me had voorgesteld als dat van een griezel, werd teder, bijna kwetsbaar. Het was een lang en buitengewoon smal gezicht. Hij glimlachte vriendelijk naar me terwijl hij de koffiemok naar zijn lippen bracht en heel even merkte ik dat er tussen vader en dochter een stroom van genegenheid liep die voorbij woorden en gebaren ging. Een verbond van stilte en blikken verenigde hen in de duisternis van dat huis, waar ze, ver van de wereld, aan het einde van een vergeten straat, voor elkaar zorgden.



Germán beëindigde zijn ontbijt en bedankte me beleefd dat ik de moeite had genomen om het horloge terug te brengen. Zo veel vriendelijkheid maakte dat ik me dubbel schuldig voelde.

‘Goed dan, Oscar,’ zei hij met een vermoeide stem. ‘Het was me een genoegen u te leren kennen. Ik hoop dat u nog eens zin hebt om ons hier te bezoeken.’

Ik begreep niet waarom hij erin volhardde om me met ‘u’ aan te spreken. Er was iets in hem wat aan een ander tijdperk deed denken, andere tijden waarin de witte haardos had geglansd en het grote huis een paleis was geweest halverwege Sarriá en de hemel. Hij gaf me een hand, nam afscheid en verdween in dat onpeilbare labyrint. Ik zag hem door de gang verdwijnen, licht mank lopend. Zijn dochter keek hem na, een zweem van triestheid in haar blik verbergend.

‘Germán verkeert niet in een goede gezondheid,’ fluisterde ze. ‘Hij wordt snel moe.’

Meteen veegde ze de melancholie weer uit haar blik.

‘Heb je nog trek?’

‘Het wordt laat voor mij,’ zei ik en ik streed tegen de verleiding een willekeurig excuus te accepteren om langer in haar gezelschap te verblijven. ‘Ik geloof dat het het beste is als ik nu ga.’

Ze vergezelde me naar de tuin. Het ochtendlicht had de nevel verdreven en het begin van de herfst verfde de bomen okerkleurig.

We wandelden naar het hek; Kafka spinde in de zon. Toen we bij de poort waren, bleef ze op het terrein staan en liet me voorgaan. We keken elkaar zwijgend aan. Ze gaf me haar hand en onder de fluwelen huid kon ik haar polsslag voelen.

‘Bedankt voor alles,’ zei ik. ‘En excuses voor ...’

‘Het is niet belangrijk.’

Ik haalde mijn schouders op.

‘Goed dan ...’

Ik wandelde de straat uit, voelde dat de magie van het huis bij elke pas meer van me afviel. Plotseling klonk haar stem achter me.

‘Oscar!’

Ik draaide me om. Ze stond er nog steeds, achter het hek. Kafka lag aan haar voeten.

‘Waarom liep je die nacht eigenlijk ons huis binnen?’

Ik keek om me heen alsof ik verwachtte het antwoord op het plaveisel geschreven te zien.

‘Ik weet het niet,’ bekende ik uiteindelijk. ‘Het mysterie, denk ik ...’

Ze glimlachte geheimzinnig.

‘Je houdt van mysteries?’

Ik knikte. Ik geloof dat ik ook had geknikt als ze me had gevraagd of ik van arsenicum hield.

‘Heb je morgen iets te doen?’

Ik schudde stom mijn hoofd. Als ik iets had, verzon ik wel

een excuus. Als dief deugde ik voor geen meter, maar als leugenaar was ik altijd al een artiest geweest, moet ik bekennen.

‘Dan wacht ik hier op je, om negen uur,’ zei ze, voor ze in de schaduwen van de tuin verdween.

‘Wacht!’

Mijn schreeuw bracht haar tot staan.

‘Je hebt niet gezegd hoe je heet ...’

‘Marina ... Tot morgen.’

Ik wuifde, maar ze was al verdwenen. Tevergeefs wachtte ik tot ze weer tevoorschijn kwam. De zon stond al hoog aan de hemel en ik berekende dat het ongeveer twaalf uur moest zijn. Toen ik begreep dat Marina niet terugkwam, ging ik terug naar het internaat. De oude huisdeuren in de buurt leken samenzweerderig naar me te glimlachen. Ik hoorde de galm van mijn voetstappen, maar ik had kunnen zweren dat ik een handpalm boven de grond zweefde.